

3. 8. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava kolektivního investování - část II.

Jak již bylo naznačeno ve výše uvedeném výčtu, investiční společnost může prostřednictvím smlouvy při splnění stanovených podmínek svěřit obhospodařování majetku fondu kolektivního investování nebo některou činnost související s kolektivním investováním jiné osobě (jiné investiční společnosti, případně obchodníkovi s cennými papíry). Na základě povolení Komise je umožněn i převod podílového fondu do obhospodařování jiné investiční společnosti.

c) Standardní a speciální fondy

Jak již bylo řečeno, ZKI rozlišuje standardní fondy kolektivního investování a fondy speciální. Standardní fond je podle ZKI fond kolektivního investování, který splňuje požadavky práva Evropských společenství, tedy především směrnice 85/611/EHS v aktuálním znění (dále „**směrnice**“). V souladu se směrnicí se může jednat pouze o fond otevřeného typu, u tuzemských fondů při chybějící úpravě SICAV (viz výše) pouze o otevřený podílový fond.

Skladba majetku ve standardním fondu odpovídá požadavkům směrnice. Upozornit je třeba na možnost investovat do finančních derivátů přijatých k obchodování na regulovaném (veřejném) trhu nebo jiných finančních derivátů s přiměřenou mírou likvidity a rizika investice. Také pravidla pro rozložení a omezení rizika vycházejí ze směrnice.

Pátá část ZKI upravuje pro standardní fondy i tzv. evropský pas (nebo také jednotný pas). Jeho podstatou je vzájemné uznávání povolení pro útvary kolektivního investování mezi členskými státy EU. Pro uznání je třeba splnit oznamovací povinnost vůči orgánu státního dozoru. V případě zájmu investiční společnosti se sídlem v ČR o poskytování služeb v jiném členském státě EU se oznámení podává Komisi pro cenné papíry (dále „**Komise**“). Ta pak příslušné údaje předá orgánu dozoru v hostitelském státě. ZKI rozlišuje podnikání v hostitelském státě prostřednictvím organizační složky a bez ní. Odpovídající povinnosti jsou stanoveny pro zahraniční subjekty kolektivního investování se sídlem v EU v případě, že chtějí poskytovat služby v ČR, a také pro Komisi v rámci spolupráce mezi orgány dozoru států EU.

Speciální fondy mohou mít podle návrhu ZKI právní formu investičního fondu, otevřeného nebo uzavřeného podílového fondu. Tyto fondy se dělí podle majetku, do kterého převážně investují, na 7 druhů: speciální fondy cenných papírů, rizikového kapitálu, nemovitostí, derivátů, fondy fondů, zvláštního majetku a smíšené fondy. Pro každý druh speciálních fondů je zvlášť vymezen majetek, do kterého se mají převážně ukládat peněžní prostředky, jednotlivě jsou stanovena také pravidla pro rozložení a omezení rizika. Obecně budou investice do speciálních fondů rizikovější než do standardních fondů.

V ČR mohou působit i zahraniční speciální fondy. Evropský pas se na ně však nevztahuje a je třeba, aby pro ně Komise vydala odpovídající povolení.

d) Investiční společnosti

Určité změny se dotýkají i úpravy investičních společností. Investiční společnosti se kromě činností spočívajících ve vytváření a obhospodařování podílových fondů a v obhospodařování investičních fondů na základě smlouvy o obhospodařování^[1] nyní mohou zabývat i dalšími činnostmi. Mezi tyto další činnosti zařazuje ZKI obhospodařování majetku investičního fondu nebo majetku v podílovém fondu pro jinou investiční společnost, poskytování jednotlivých

služeb souvisejících s kolektivním investováním jiné investiční společnosti nebo investičního fondu a obhospodařování majetku zákazníka, tedy individuální asset management (ten však musí být zvlášť uveden v povolení k činnosti investiční společnosti).

Jak již bylo naznačeno ve výše uvedeném výčtu, investiční společnost může prostřednictvím smlouvy při splnění stanovených podmínek svěřit obhospodařování majetku fondu kolektivního investování nebo některou činnost související s kolektivním investováním jiné osobě (jiné investiční společnosti, případně obchodníkovi s cennými papíry). Na základě povolení Komise je umožněn i převod podílového fondu do obhospodařování jiné investiční společnosti.

ZKI zavádí také novou metodu stanovení výše úplaty investiční společnosti za obhospodařování. Kromě způsobů upravených již v ZISIF je možno výši úplaty vázat na meziroční růst hodnoty vlastního kapitálu připadajícího na jednu akcii investičního fondu nebo podílový list podílového fondu. Další novou alternativou je kombinovaný výpočet z průměrné hodnoty vlastního kapitálu fondu a z meziročního růstu na jednu akcii nebo podílový list. Naopak oproti ZISIF není stanovena maximální procentní výše úplaty. Podle důvodové zprávy k ZKI takové omezení výše úplaty není nutné vzhledem k zlepšení stavu podnikatelské etiky v oblasti kolektivního investování a také proto, že Komise musí schválit statut fondu, který obsahuje mimo jiné údaje o způsobu výpočtu úplaty.

Nově ZKI řeší situaci, kdy zaniknou závazky z depozitářské smlouvy. V takovém případě investiční společnost nebo investiční fond pozastaví až do nabytí účinnosti nové depozitářské smlouvy v podstatě veškerou činnost fondu. Toto řešení se zdá být přínosem, důsledně totiž chrání investory.

e) Činnost investiční společnosti a investičního fondu

Osmá část ZKI, upravující pravidla činnosti investiční společnosti a investičního fondu, také zakotvuje určité změny oproti předcházející právní úpravě. Požadavky na výši vlastního (nikoli už základního) kapitálu investiční společnosti a investičního fondu, který nesvěřil obhospodařování svého majetku investiční společnosti, jsou stanoveny jako korunové ekvivalenty částek v měně Euro podle směrnice, aby se předešlo problémům s pohyby měnových kurzů. Navíc vlastní kapitál fondu kolektivního investování musí do roka od udělení povolení dosáhnout 50 milionů Kč. Naopak výše základního kapitálu investiční společnosti a investičního fondu musí umožňovat řádný výkon jejich činnosti, aby bylo uděleno povolení; konkrétní potřebná výše však bude na uvážení Komise pro cenné papíry.

Ty investiční společnosti, které získají povolení k obhospodařování individuálních portfolií, budou muset plnit obdobné povinnosti jako obchodníci s cennými papíry (mj. budou platit příspěvek do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry). Podrobněji jsou upraveny otázky nabízení akcií a podílových listů a propagace v oblasti kolektivního investování.

Součástí plnění informačních povinností je kromě uveřejňování statutu, výroční a pololetní zprávy také uveřejnění zjednodušeného statutu, obsahujícího vybrané údaje ze statutu. Minimální náležitosti statutu a zjednodušeného statutu stanoví vyhláška Komise (měla by vyjít v druhé polovině července 2004). Uveřejňování těchto i dalších informací pro investory se bude zásadně provádět způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy po internetu.

f) Ostatní ustanovení

Úprava rušení a přeměn útvarů kolektivního investování vychází ze ZISIF. Na rozdíl od ZISIF ZKI výslovně stanoví, že Komise nepovolí sloučení ani splynutí otevřeného a uzavřeného podílového fondu.

Při výkonu státního dozoru může Komise uložit některá nová opatření k nápravě, a to provedení mimořádného auditu fondu, změnu auditora a pozastavení vydávání a odkupování akcií nebo podílových listů.

Ve společných, přechodných a závěrečných ustanoveních řeší ZKI mimo jiné postavení útvarů kolektivního investování vzniklých před účinností ZKI. Dosavadní fondy kolektivního investování patří do kategorie speciálních fondů. Investičním společnostem a investičním fondům je poskytnuta lhůta do 30. června 2005 na to, aby uvedly své poměry do souladu se ZKI.

3. Závěr

Právní úprava kolektivního investování podle ZISIF obsahovala řadu nedostatků (nesystematičnost, nesoulad se směrnicí 85/611/EHS, matoucí definice, nepřesnosti atd.). Domnívám se proto, že záměr nahradit ZISIF novou právní úpravou byl opodstatněný. Nový právní předpis chrání dostatečným způsobem postavení investorů se také zdál být vhodným způsobem obnovení důvěry veřejnosti v kolektivní investování.

Zákon o kolektivním investování se svým obsahem odchyľuje od věcného záměru (například chybějící úprava společností s variabilním kapitálem, ponechání dosavadní terminologie), část nově zaváděných institutů by si zasloužila podrobnější úpravu. Na druhou stranu přibližuje české právo směrnici 85/611/EHS. Doufejme tedy, že jeho nedostatky budou odstraněny budoucími novelizacemi.

Autor je advokátním koncipientem v advokátní kanceláři Glatzová & Co., Praha

[1] Použití termínu „smlouva o obhospodařování“ namísto doposud užívaného termínu „obhospodařovatelská smlouva“ považuji za zcela nevhodné, protože hrozí zaměňování s pojmem „smlouva o obhospodařování cenných papírů“, který používá současný § 37a zákona č. [591/1992](#) Sb., o cenných papírech, pro zcela odlišný smluvní typ.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zelené standardy pro výstavbu a renovace: jaké povinnosti přinese nová evropská úprava?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 25.: Započtení](#)
- [Využívání holdingových struktur a na co si dát pozor](#)
- [Pluralita vedoucích odštěpného závodu](#)
- [„Těžko na cvičišti, lehký na bojišti“, aneb proč je kvalitní prodejní dokumentace klíčová \(nejen\) v automotive segmentu](#)
- [Územní plán jako klíčový faktor při oceňování pozemků](#)
- [Výpis z německého živnostenského rejstříku - kdy ho můžete potřebovat a kde a jak jej získat](#)
- [Aktuality ze světa nekalé soutěže](#)
- [Podíly pro zaměstnance v obchodních společnostech](#)
- [Evidence skutečných majitelů se uzavírá veřejnosti](#)
- [Transfer Pricing: Na co si dát pozor s blížícím se koncem roku](#)